

Scénář k audio-reportáži

Podle německých zákonů byl v roce 1942 tatínek paní Vlasty Maceškové totálně nasazen do Německa, kde pracoval ve zbrojní továrně. Když však velitel zjistil, že je vyučený knihař, vyžádal si ho, aby mu vázal knihy.

„Jenže pak s hrůzou zjistil, že ty knihy váže do lidské kůže. Z koncentračních táborů brali kůži některých zabitých lidí a esesáci si mysleli, že budou mít největší památku, když budou mít knihy vázané v lidské kůži.“

Byl to pro nás opravdu šok, když nám to paní Vlasta Macešková vyprávěla.

Paní Vlasta Macešková se narodila v roce 1947 v Sázavě v okrese Ústí nad Orlicí. Její dětství bylo i přes složitou dobu díky rodině krásné a šťastné. Tatínek jí ale občas vyprávěl své válečné zážitky, a tak se dozvěděla i o tom, že byl na konci války málem zabit při bombardování Drážďan.

„Američané strašně bombardovali Drážďany, které byly skoro celé zničené. Tatínek byl těžce raněn, a tak ho pustili domů. Po návratu se zapojil do odboje mezi partyzány.“

Po skončení války se tatínek paní Maceškové účastnil ochrany státních hranic, zejména proti skupinám banderovců, tedy ukrajinských fašistů, kteří přecházeli hranice z Polska a byli obávaní svou brutalitou vůči civilnímu obyvatelstvu.

Do školy chodila paní Macešková v Sázavě, později studovala gymnázium v České Třebové a od roku 1966 Pedagogickou fakultu v Brně. V roce 1968 byla vedoucí na dětském táboře u hranic s Polskem, kde na vlastní oči viděla vpád vojsk Varšavské smlouvy.

„V noci 21. srpna jsme kolem druhé hodiny slyšely strašný kravál a obrovský hluk venku. Byla to hrůza. Ve tři hodiny ráno se ozval táborový rozhlas a všichni jsme se měli dostavit do jídelny. Vedoucí nám oznámil, že armáda Varšavské smlouvy překročila naše hranice. Tanky jezdily asi půl kilometru od tábora a my jsme vůbec nevěděli, co bude.“

Později se na fakultě účastnila protestní stávky. V roce 1970 se vdala za hydrogeologa Dušana Macešku. Kvůli jeho práci se přestěhovali do severních Čech, kde bylo tehdy kvůli těžbě uhlí a elektrárnám velmi špatné životní prostředí.

„Naše děti, hlavně syn Petr, dostal silný atopický ekzém. Dcera nepřibírala a po jednom léku měla tak silnou alergickou reakci, že jsme si mysleli, že nepřežije.“

„Zajímavé je, že jakmile jsme se přestěhovali do Holešova, dá se říct, že ze dne na den byl syn zdravý.“

A co by chtěla paní Vlasta Macešková vzkázat dnešní mladé generaci?

„Studujte a pracujte vždy zodpovědně, protože úroveň života na Zemi záleží na každém z nás. Buďte na sebe hodní a laskaví, odpouštějte svým blízním, ale k darebákům buďte nesmlouvaví. Usilujte o to, aby se vysněný ráj jednou stal skutečností.“